

CONCURSUL NAȚIONAL DE MATEMATICĂ APLICATĂ

“ADOLF HAIMOVICI”

ETAPA LOCALĂ

SUCEAVA – 15 FEBRUARIE 2025

BAREM DE CORECTARE ȘI NOTARE

CLASA a XI-a

H2

Filiera Teoretică: Profilul Real – Specializarea Științe ale naturii

1) Se consideră matricea $A(a) = \begin{pmatrix} a & 0 & -a \\ 0 & 2 & 0 \\ -a & 0 & a \end{pmatrix}$, unde $a \in \mathbb{R}$.

a) (1p) Să se demonstreze că $A(a) + A(-a) = 2A(0)$, $\forall a \in \mathbb{R}$.

b) (2p) Să se demonstreze că

$$A(a_1) \cdot A(a_2) \cdot \dots \cdot A(a_n) = 2^{n-1} A(a_1 \cdot a_2 \cdot \dots \cdot a_n), \forall a_i \in \mathbb{R}, i = \overline{1, n}, n \in \mathbb{N}, n \geq 2$$

c) (4p) Să se demonstreze că matricea $B = A(\log_2 3) \cdot A(\log_3 4) \cdot A(\log_4 5) \cdot \dots \cdot A(\log_{1023} 1024)$ are toate elementele numere întregi.

Soluție:

a) Se obține prin calcul că $A(a) + A(-a) = 2A(0)$, $\forall a \in \mathbb{R}$

b) Folosind metoda inducției matematice se obține

$$A(a_1) \cdot A(a_2) \cdot \dots \cdot A(a_n) = 2^{n-1} A(a_1 \cdot a_2 \cdot \dots \cdot a_n), \forall a_i \in \mathbb{R}, i = \overline{1, n}, n \in \mathbb{N}, n \geq 2$$

c) Folosind b) rezultă $B = 2^{1021} \cdot A(\log_2 3 \cdot \log_3 4 \cdot \log_4 5 \cdot \dots \cdot \log_{1023} 1024)$

Se calculează $\log_2 3 \cdot \log_3 4 \cdot \log_4 5 \cdot \dots \cdot \log_{1023} 1024 = \log_2 1024 = 10$

Rezultă $B = 2^{1021} A(10)$ matrice care are toate elementele numere întregi.

Barem

a) Demonstrează egalitatea $A(a) + A(-a) = 2A(0)$, $\forall a \in \mathbb{R}$	1p
b) Demonstrează prin metoda inducției matematice egalitatea $A(a_1) \cdot A(a_2) \cdot \dots \cdot A(a_n) = 2^{n-1} A(a_1 \cdot a_2 \cdot \dots \cdot a_n)$, $\forall a_i \in \mathbb{R}, i = \overline{1, n}, n \in \mathbb{N}, n \geq 2$	2p
c) Folosind b) rezultă $B = 2^{1021} \cdot A(\log_2 3 \cdot \log_3 4 \cdot \log_4 5 \cdot \dots \cdot \log_{1023} 1024)$	1p
Se calculează $\log_2 3 \cdot \log_3 4 \cdot \log_4 5 \cdot \dots \cdot \log_{1023} 1024 = \log_2 1024 = 10$	2p
Rezultă $B = 2^{1021} A(10)$ matrice care are toate elementele numere întregi.	1p

2) Se consideră funcția $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = x^2 + 3x + 2$ și A, B, C trei puncte aparținând graficului funcției f, cu abscisele numere naturale, distincte două câte două.

a) (4p) Să se demonstreze că punctele A, B, C nu sunt coliniare.

b) (3p) Să se demonstreze că aria triunghiului ABC este un număr natural.

Soluție:

a) Fie $A(a, f(a))$, $B(b, f(b))$ și $C(c, f(c))$ trei puncte pe graficul funcției f, unde $a, b, c \in \mathbb{N}$, $a \neq b, b \neq c, c \neq a$.

$$\Delta = \begin{vmatrix} a & f(a) & 1 \\ b & f(b) & 1 \\ c & f(c) & 1 \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} a & a^2 + 3a + 2 & 1 \\ b & b^2 + 3b + 2 & 1 \\ c & c^2 + 3c + 2 & 1 \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} a & a^2 + 3a + 2 & 1 \\ b-a & b^2 - a^2 + 3(b-a) & 1 \\ c-a & c^2 - a^2 + 3(c-a) & 1 \end{vmatrix} =$$

$$= (b-a)(c-a) \begin{vmatrix} a & a^2 + 3a + 2 & 1 \\ 1 & b+a+3 & 0 \\ 1 & c+a+3 & 0 \end{vmatrix} = (b-a)(c-a)(c-b) \neq 0 \text{ din condiția } a \neq b, b \neq c, c \neq a,$$

De unde rezultă că punctele A, B, C nu sunt coliniare.

$$b) A_{[\Delta ABC]} = \frac{1}{2} \cdot |\Delta| \text{ de unde rezultă că } \Rightarrow A_{[\Delta ABC]} = \frac{1}{2} \cdot |(b-a)(c-a)(c-b)|$$

Cum cel puțin două dintre numerele a, b, c au aceeași paritate, diferența lor se divide cu 2, deci Δ este un număr par, prin urmare aria triunghiului ABC este număr natural.

Barem

Se consideră punctele $A(a, f(a))$, $B(b, f(b))$, $C(c, f(c)) \in G_f, a, b, c \in \mathbb{N}$, $a \neq b, b \neq c, c \neq a$.	1p
$\Delta = \begin{vmatrix} a & f(a) & 1 \\ b & f(b) & 1 \\ c & f(c) & 1 \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} a & a^2 + 3a + 2 & 1 \\ b & b^2 + 3b + 2 & 1 \\ c & c^2 + 3c + 2 & 1 \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} a & a^2 + 3a + 2 & 1 \\ b-a & b^2 - a^2 + 3(b-a) & 1 \\ c-a & c^2 - a^2 + 3(c-a) & 1 \end{vmatrix} =$ $= (b-a)(c-a) \begin{vmatrix} a & a^2 + 3a + 2 & 1 \\ 1 & b+a+3 & 0 \\ 1 & c+a+3 & 0 \end{vmatrix} = (b-a)(c-a)(c-b)$	2p
$\Delta \neq 0$ din condiția $a \neq b, b \neq c, c \neq a$. de unde rezultă că punctele A, B, C nu sunt coliniare	1p

$b) A_{[\Delta ABC]} = \frac{1}{2} \cdot \Delta $ de unde rezultă că $\Rightarrow A_{[\Delta ABC]} = \frac{1}{2} \cdot (b-a)(c-a)(c-b) $	1p
Cum cel puțin două dintre numerele a, b, c au aceeași paritate, diferența lor se divide cu 2, deci Δ este un număr par, prin urmare aria triunghiului este număr natural..	2p

3) Pentru orice număr real a , se consideră $f(a) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \left(\sqrt[3]{x^3 + ax^2 + ax + 1} - x \right)$.

a) **(4p)** Arătați că $f(a) = \frac{a}{3}$.

b) **(3p)** Să se determine $n \in \mathbb{N}^*$ astfel încât are loc: $f(1) \cdot f(2) \cdot \dots \cdot f(n) = f\left(\frac{2025!}{3^{2024}}\right)$.

Soluție:

$$a) f(a) = \lim_{x \rightarrow +\infty} x \left(\sqrt[3]{1 + \frac{a}{x} + \frac{a}{x^2} + \frac{1}{x^3}} - 1 \right) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x \left(1 + \frac{a}{x} + \frac{a}{x^2} + \frac{1}{x^3} - 1 \right)}{\sqrt[3]{\left(1 + \frac{a}{x} + \frac{a}{x^2} + \frac{1}{x^3} \right)^2} + \sqrt[3]{1 + \frac{a}{x} + \frac{a}{x^2} + \frac{1}{x^3}} + 1} = \frac{a}{3}$$

$$b) f(1) f(2) \dots f(n) = \frac{1}{3} \cdot \frac{2}{3} \cdot \frac{3}{3} \dots \frac{n}{3} = \frac{n!}{3^n}$$

$$f\left(\frac{2025!}{3^{2024}}\right) = \frac{2025!}{3^{2025}} \text{ de unde rezultă } n = 2025$$

Barem

$a) f(a) = \lim_{x \rightarrow +\infty} x \left(\sqrt[3]{1 + \frac{a}{x} + \frac{a}{x^2} + \frac{1}{x^3}} - 1 \right) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x \left(1 + \frac{a}{x} + \frac{a}{x^2} + \frac{1}{x^3} - 1 \right)}{\sqrt[3]{\left(1 + \frac{a}{x} + \frac{a}{x^2} + \frac{1}{x^3} \right)^2} + \sqrt[3]{1 + \frac{a}{x} + \frac{a}{x^2} + \frac{1}{x^3}} + 1} = \frac{a}{3}$	4p
$b) f(1) f(2) \dots f(n) = \frac{1}{3} \cdot \frac{2}{3} \cdot \frac{3}{3} \dots \frac{n}{3} = \frac{n!}{3^n}$	1p
$f\left(\frac{2025!}{3^{2024}}\right) = \frac{2025!}{3^{2025}}$	1p
Finalizare $n = 2025$	1p

4) (7p) Se consideră funcția $f: D \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \frac{2x^2 + mx + 3}{x^2 + mx + 4}$, unde $m \in \mathbb{R}$ și D este

domeniul maxim de definiție al funcției. Să se determine, în funcție de valorile lui $m \in \mathbb{R}$, asimptotele graficului funcției f .

Soluție:

Deoarece $\lim_{x \rightarrow \pm\infty} f(x) = 2$ rezultă că dreapta de ecuație $y = 2$ este asimptotă orizontală spre $\pm\infty$ la graficul funcției.

Considerăm ecuația $x^2 + mx + 4$ cu $\Delta = m^2 - 16$.

1) Dacă $m \in (-4, 4) \Rightarrow D = \mathbb{R} \Rightarrow G_f$ nu are asimptote verticale.

2) Dacă $m = -4 \Rightarrow f(x) = \frac{2x^2 - 4x + 3}{(x-2)^2} \Rightarrow D = \mathbb{R} \setminus \{2\}$.

În acest caz $\lim_{x \rightarrow 2} f(x) = \infty \Rightarrow$ dreapta de ecuație $x = 2$ este asimptotă verticală la G_f .

3) Dacă $m = 4 \Rightarrow f(x) = \frac{2x^2 + 4x + 3}{(x+2)^2} \Rightarrow D = \mathbb{R} \setminus \{-2\}$.

În acest caz $\lim_{x \rightarrow -2} f(x) = \infty \Rightarrow$ dreapta de ecuație $x = -2$ este asimptotă verticală la G_f .

4) Dacă $m \in (-\infty, -4) \cup (4, \infty)$ ecuația $x^2 + mx + 4 = 0$ are două rădăcini reale distincte $x_1, x_2 \in \mathbb{R}$ ($x_1 < x_2$) $\Rightarrow D = \mathbb{R} \setminus \{x_1, x_2\}$.

Considerând ecuațiile $2x^2 + mx + 3 = 0$ și $x^2 + mx + 4 = 0$, acestea pot avea o rădăcină comună $x = 1$ pentru $m = -5$ sau $x = -1$ pentru $m = 5$.

a) Dacă $m \in (-\infty, -4) \cup (4, \infty) \setminus \{\pm 5\} \Rightarrow D = \mathbb{R} \setminus \{x_1, x_2\} \Rightarrow G_f$ are două asimptote verticale $x = x_1$ și $x = x_2$.

b) Dacă $m = -5 \Rightarrow f(x) = \frac{2x^2 - 5x + 3}{x^2 - 5x + 4} = \frac{2x - 3}{x - 4} \Rightarrow D = \mathbb{R} \setminus \{1, 4\}$.

În acest caz $\lim_{\substack{x \rightarrow 4 \\ x < 4}} f(x) = -\infty$ și $\lim_{\substack{x \rightarrow 4 \\ x > 4}} f(x) = +\infty \Rightarrow$ dreapta de ecuație $x = 4$ este asimptotă verticală la G_f .

c) Dacă $m = 5 \Rightarrow f(x) = \frac{2x^2 + 5x + 3}{x^2 + 5x + 4} = \frac{2x + 3}{x + 4} \Rightarrow D = \mathbb{R} \setminus \{-1, -4\}$.

În acest caz $\lim_{\substack{x \rightarrow -4 \\ x < -4}} f(x) = +\infty$ și $\lim_{\substack{x \rightarrow -4 \\ x > -4}} f(x) = -\infty \Rightarrow$ dreapta de ecuație $x = -4$ este asimptotă verticală la G_f .

Barem

Determinarea asimptotei orizontale.	1p
1) Dacă $m \in (-4, 4) \Rightarrow D = \mathbb{R} \Rightarrow G_f$ nu are asimptote verticale.	1p
2) Dacă $m = -4$ dreapta $x = 2$ este asimptotă verticală la G_f .	1p
3) Dacă $m = 4$ dreapta $x = -2$ este asimptotă verticală la G_f .	1p
4) a) Dacă $m \in (-\infty, -4) \cup (4, \infty) \setminus \{\pm 5\}$, G_f admite două asimptote verticale.	1p
b) Dacă $m = -5$ dreapta $x = 4$ este asimptotă verticală la G_f .	1p
c) Dacă $m = 5$ dreapta $x = -4$ este asimptotă verticală la G_f .	1p